

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 50
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

URAD PREDSEDNIKA REPUBLIKE
DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC REPUBLIKE SLOVENIJE
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA
FISKALNI SVET
SODNI SVET
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO
DRŽAVNO ODVETNIŠTVO

OBČINE
ZDRUŽENJE OBČIN SLOVENIJE
SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE
ZDRUŽENJE MESTNIH OBČIN SLOVENIJE

MINISTRSTVA
ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV
VLADNE SLUŽBE
UPRAVNE ENOTE

Številka: 1002-1192/2020/1

Datum: 7.10.2020

Zadeva: Upoštevanje prihrankov kot vira sredstev za izplačevanje delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela

Spoštovani,

na Ministrstvo za javno upravo, ki je pristojno za sistem plač v javnem sektorju, prejemo številna vprašanja v zvezi z viri in oblikovanjem mase sredstev za nagrajevanje delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, kot je urejena v 22.d in 22.e členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 –

ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17 in 84/18, v nadaljevanju: ZSPJS) ter Uredbi o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 53/08 in 89/08, v nadaljevanju: Uredba). Na spletnih straneh ministrstva smo na naslovu <https://www.gov.si/teme/placni-sistem/> sicer že objavili nekatera pojasnila glede virov sredstev za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, zato s pričujočim pojasnilom zgolj dopolnjujemo oziroma natančneje pojasnjujemo že objavljeno stališče iz dopisa, številka: 010-163/2017/16 z dne 9.5.2019, hkrati pa dodajamo odgovor na vprašanje, ali se odsotnost z dela, ko gre za primere čakanja na delo, lahko upošteva kot vir sredstev za nagrajevanje povečanega obsega dela.

Uvodoma pojasnjujemo, da od 1.7.2020 dalje za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog ni več določene omejitve porabe sredstev iz prihrankov, ki je bila nazadnje določena na podlagi 5. člena Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (Uradni list RS, št. 75/19). Navedeno pomeni, da se od 1.7.2020 dalje za namen izplačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela lahko namenijo vsi prihranki sredstev za plače posameznega proračunskega uporabnika, ki nastanejo zaradi odsotnosti javnih uslužbencev z dela, ali nezasedenih delovnih mest ali iz sredstev projekta, ki so predvidena v finančnem načrtu uporabnika proračuna.

V skladu z 22.d členom ZSPJS lahko uporabniki proračuna v primerih, ko to določa ta zakon, izplačujejo sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela nad omejitvijo iz 22. člena tega zakona, če imajo za ta namen na razpolago sredstva iz prihrankov sredstev za plače, ki nastanejo zaradi odsotnosti javnih uslužbencev, ali nezasedenih delovnih mest, za katera so bila predvidena sredstva v finančnem načrtu uporabnika proračuna, in sredstev za posebne projekte. Posebni projekti, za izvajanje katerih je dovoljeno izplačevati del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela, se za javne uslužbence določijo z aktom vlade, za javne uslužbence drugega državnega organa pa z aktom tega državnega organa, če so za to zagotovljena namenska sredstva v proračunu.

Uredba, s katero so, na podlagi tretjega odstavka 22.e člena ZSPJS, določeni pogoji, merila in obseg dela plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence¹, v prvem odstavku 2. člena določa, da se javnemu uslužbencu lahko izplača del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela v posameznem mesecu pod pogoji, ki jih določa zakon, če:

- povečan obseg dela opravi pri opravljanju rednih delovnih nalog uporabnika proračuna ali projekta, načrtovanega v okviru sprejetega finančnega načrta uporabnika proračuna,
- opravi povečan obseg dela v okviru sodelovanja pri izvajanju posebnega projekta, ki ga določi Vlada Republike Slovenije s svojim aktom in za katerega so zagotovljena dodatna sredstva.

V skladu s 3. členom Uredbe se, v primeru povečanega obsega dela, ki ga javni uslužbenec opravi pri opravljanju rednih delovnih nalog uporabnika proračuna ali projekta, načrtovanega v okviru sprejetega finančnega načrta uporabnika proračuna, del plače za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela zagotavlja iz prihrankov sredstev za plače posameznega proračunskega uporabnika, ki nastanejo zaradi odsotnosti javnih uslužbencev z dela, ali nezasedenih delovnih mest ali iz sredstev projekta, ki so predvidena v finančnem načrtu uporabnika proračuna.

¹ Razen za javne uslužbence v drugih državnih organih, kot jih določa Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF, v nadaljevanju: ZJU), z izjemo javnih uslužbencev v pravosodnih organih, to je na sodiščih, državnem tožilstvu in državnem pravobranilstvu.

Upošteva je navedeno pojasnjujemo, da lahko uporabniki proračuna pri ugotavljanju obsega sredstev za plačilo povečanega obsega dela, ki ga javni uslužbenci opravijo pri opravljanju rednih delovnih nalog uporabnika proračuna ali projekta, načrtovanega v okviru sprejetega finančnega načrta uporabnika proračuna, upoštevajo naslednje prihranke:

- prihranek sredstev v finančnem načrtu iz naslova refundiranih nadomestil plače ali razlike med plačo javnega uslužbenca in nadomestilom njegove plače v primeru odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, ki bremeni delodajalca,
- prihranek sredstev v finančnem načrtu, ki je posledica nenadomeščenih odsotnosti zaradi starševskega dopusta,
- prihranek sredstev v finančnem načrtu, ki je posledica opravljanja dela s krajšim delovnim časom od polnega, na podlagi posebnih predpisov (npr. ZPIZ, ZSDP), na delovnih mestih, za katera so v finančnem načrtu zagotovljena sredstva za delo s polnim delovnim časom in za razliko do polnega delovnega časa niso bile sklenjene nove pogodbe o zaposlitvi,
- prihranek sredstev v finančnem načrtu, ki je posledica trenutno nezasedenih delovnih mest, pri čemer se sredstva za posamezno delovno mesto lahko kot prihranek upoštevajo le, če so planirana v finančnem načrtu uporabnika proračuna. Uporabnik proračuna tako v prihranek sredstev ne more všteti sredstev vseh nezasedenih delovnih mest, temveč le tista, ki so v okviru veljavnega kadrovskega načrta predvidena za ponovno zasedbo in so v finančnem načrtu uporabnika proračuna za ta delovna mesta zagotovljena tudi sredstva. V primeru večjega števila nezasedenih delovnih mest lahko torej uporabnik proračuna prihranek sredstev ugotovi le za tista delovna mesta, katerih zasedba je načrtovana in za katere obstaja možnost za zasedbo (za delovno mesto ima proračunski uporabnik zagotovljena sredstva v finančnem načrtu in obenem z njegovo zasedbo ne presega dovoljenega števila zaposlitev v kadrovskem načrtu).

Ob tem poudarjamo, da se kadrovski primanjkljaj, ki je posledica nezasedenih delovnih mest, v okviru povečanega obsega dela (torej s prerazporeditvijo nalog med ostale javne uslužbence) ne more reševati trajno, posebej v primeru, ko so izpolnjeni pogoji, kot jih na primer določa 56. člen ZJU za državne organe in občine (trajno ali začasno povečan obseg dela, ki ga ni mogoče opravljati z obstoječim številom javnih uslužbencev, oziroma izpraznitvev delovnega mesta ob nespremenjenem obsegu dela, zagotovljena finančna sredstva za zaposlitev, delovno mesto je prosto in določeno v sistemizaciji in je nova zaposlitev v skladu s kadrovskim načrtom) in lahko predstojnik sprejme odločitve o novi zaposlitvi.

Kot izhaja iz zgoraj navedenega, se vir sredstev, ki nastane zaradi nezasedenih delovnih mest, lahko uporabi za nagrajevanje delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, ne glede na fazo postopka pred nadomestno zaposlitvijo (kar pomeni tudi, če se proračunski uporabnik takoj po izpraznitvi delovnega mesta ne odloči za novo zaposlitev takoj oziroma preteče od izpraznitve delovnega mesta do objave začetka postopka nove zaposlitve določen čas), s tem da v prihranek sredstev ne more všteti sredstev vseh nezasedenih delovnih mest, temveč le tistih, ki so v okviru veljavnega kadrovskega načrta predvidena za ponovno zasedbo in so v finančnem načrtu uporabnika proračuna za ta delovna mesta zagotovljena tudi sredstva.

V primerih, ko je javni uslužbenec napoten na čakanje na delo s pravico do nadomestila plače v višini 80 odstotkov osnove iz sedmega odstavka 137. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19), lahko proračunski uporabniki prihranke sredstev za plače, ki nastanejo zaradi odsotnih javnih uslužbencev iz naslova čakanja na delo prav tako uporabijo kot vir za nagrajevanje delovne uspešnosti. Kot izhaja že iz do sedaj navedenega, ZSPJS določa, da se med prihranke štejejo tudi sredstva, ki so posledica odsotnosti javnih uslužbencev, napotitev na čakanje na delo pa nesporno pomeni, da so javni uslužbenci odsotni z dela zaradi česar prejemajo nadomestilo plače v višini 80 odstotkov osnove. V teh primerih pa je treba upoštevati,

da je na posameznih področjih dela pri uporabniku proračuna bilo treba napotiti zaposlene na čakanje na delo, ker potrebe po delu na tem področju ni in zato prihrankov sredstev za plače, ki nastanejo iz tega naslova, ni mogoče nameniti za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela na tistih področjih dela, na katerih je prav zaradi nezmožnosti zagotavljanja dela prišlo do napotitve zaposlenih na čakanje na delo. Ni pa izključeno, da se je lahko na drugih področjih dela pri istem proračunskem uporabniku obseg dela bistveno povečal in je presoja o upravičenosti do izplačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela v teh primerih v presoji delodajalca.

Ob tem želimo še poudariti, da se v primeru, ko je delodajalec uveljavil povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo, povračilo nadomestila plače ne more šteti kot prihranek sredstev za plače, iz katerega bi bilo mogoče izplačevati delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela, saj razlog nastanka prihranka ni v odsotnosti javnega uslužbenca, temveč v povračilu nadomestila plače v skladu z interventno zakonodajo. Tudi v teh primerih je prihranek zaradi odsotnosti javnega uslužbenca lahko zgolj razlika med plačo javnega uslužbenca in nadomestilom njegove plače zaradi odsotnosti iz razloga napotitve na čakanje na delo, ne pa tudi prihranek iz naslova povračila nadomestila plače.

Ministrstva prosimo, da s tem dopisom seznanite proračunske uporabnike iz vaše pristojnosti.

Prijazen pozdrav,

Boštjan Koritnik
minister

Poslano:

- naslovníkom po elektronski pošti